

Sierakowiak Dawid

Kategorie: Biografie

Urodził się 25 lipca 1924 r. w Łodzi. Dzięki uzyskanemu za wybitne zdolności stypendium uczęszczał do prestiżowego Gimnazjum Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich przy ul. Magistrackiej, gdzie nauczycielem i opiekunem jego klasy był wybitny historyk Filip Friedman (vide). Od około 1932 r. Dawid mieszkał wraz z rodziną: ojcem Majlechem (ur. 1892), matką Surą (ur. 1892) i siostrą Natalią (ur. 1927) przy ul. Sanockiej 22 na nowoczesnym osiedlu budynków wielorodzinnych, zwanym Osiedlem Zakładu Ubezpieczalni Społecznej.

Ojciec pracował w sklepie meblowym znajdującym się przy pl. Reymonta, matka zaś opiekowała się domem, choć z zawodu była krawcową.

Dawid był sympatykiem ideologii syjonistycznej, należał do Ha-Szomer Ha-Cair (żydowskiego harcerstwa syjonistycznego), w ramach którego latem 1939 r. wyjechał na obóz w Pieninach. W tym okresie prowadził zapiski, kontynuował je również po wybuchu wojny (vide Dziennik Dawida Sierakowiaka).

W pierwszych tygodniach okupacji wielokrotnie był świadkiem represji wymierzonych w Żydów, sam też doświadczył przemocy – był zmuszony do wynoszenia rabowanego mienia oraz przymusowej pracy.

Po utworzeniu getta od 2 marca 1940 r. rodzina Sierakowiaków zamieszkała na jego terenie przy ul. Spacerowej 5/7. Od wiosny 1941 r. Dawid kontynuował naukę w gimnazjum (vide [Wydzia? Szkolny](#)) mieszczącym się przy ul. Otylii 14 na Marysinie (vide). Osiągał tam najlepsze wyniki w klasie. Edukację zakończył we wrześniu 1941 r., otrzymując tzw. małą maturę. Jednocześnie zaangażował się w działalność młodzieżowej organizacji lewicowej, której komórka, tzw. piątka, kierowana przez Natana Radzynera (vide), miała zebrania w budynku szkoły. W tym okresie wyraźnie zradykałizowały się poglądy Dawida i wzrosły u niego nastroje

skierowane przeciwko elitom getta oraz niezgoda na wyraźne nierówności w gettowym społeczeństwie. Na początku 1942 r. zrezygnował z aktywności w grupie młodzieżowej wobec nieporozumień związanych z metodami działania – w obliczu trudów życia codziennego Dawid sprzeciwiał się aktywnemu oporowi i niepotrzebnemu ryzykowaniu. Do końca 1942 r. niemal całkowicie odsunął się od organizacji młodzieżowej i zerwał kontakty z kolegami, których oskarżał o hipokryzję – wielu z nich bowiem było dziećmi kierowników wydziałów administracji getta lub resortów pracy.

Jesienią 1941 r. rozpoczął praktyki, a od marca 1942 r. pracę w Resorcie Rymarskim (vide) kierowanym przez [Józefa Podlaskiego](#) (vide), dzięki znajomości (vide [Protekcja](#)) z jego synem – Ryśkiem Podlaskim (vide). Pracował w zakładzie zlokalizowanym przy ul. Szopena 4, a następnie od czerwca 1942 r. w nowo uruchomionym oddziale resortu przy ul. Łagiewnickiej 72. W tym samym resorcie od sierpnia 1941 r. był zatrudniony ojciec Dawida, a od wiosny następnego roku znalazła tam pracę także siostra Dawida – Natalia.

Od sierpnia 1942 r. pracował w [Biurze Powołań](#) (vide) mieszczącym się przy ul. Lutomierskiej 11. Zatrudnienie to również otrzymał dzięki protekcji – tym razem znajomego Lolka Milgroma, syna Wolfa Milgroma (vide), kierownika Biura. Tam też w pierwszych dniach września 1942 r. (vide [Szpera](#)) był świadkiem sporządzania list osób pracujących w celu uchronienia ich od deportacji. W 1943 r. udzielał korepetycji, m.in. w domu Radzynerów, dzięki czemu mógł liczyć na dodatkowy zarobek lub posiłek. Równolegle starał się o pracę w Oddziale Specjalnym [Służby Porządkowej](#) (vide), ale nie udało się mu jej otrzymać.

Poza regularnym pisaniem dziennika Dawid tworzył utwory literackie, tytuły niektórych z nich to „Majaki konającego z głodu” i „Alarm”; pisał także wiersze. W 1943 r. przystąpił do tłumaczenia dzieł Lenina z jidysz na polski. Żadna z tych prac się nie zachowała.

W czasie szpery do wysiedlenia skierowana została matka Dawida Sura Sierakowiak, którą po krótkim pobycie w [punkcie zbornym](#) (vide) zorganizowanym w gmachu Szpitala nr 1 (vide) przy ul. Łagiewnickiej 34/36 wywieziono do obozu w Chełmnie nad Nerem (vide) i tam zamordowano. Ojciec Dawida Majlech zmarł z wycieńczenia 6 marca 1943 r. Kilka miesięcy później Dawid wraz z

siostrą przenieśli się 16 lipca 1943 r. na Wawelską 20 do ciotki Estery; Dawid mieszkał tam do śmierci. Zmarł na gruźlicę 8 sierpnia 1943 r. Jego siostra prawdopodobnie zginęła w obozie Auschwitz-Birkenau (vide), dokąd została deportowana podczas likwidacji getta (vide).

W 70. rocznicę śmierci Dawida na budynku przy ul. Spacerowej 8, naprzeciwko dawnego mieszkania Sierakowiaków, umieszczono mural z wizerunkiem Dawida (vide Murale pamięci). W 2016 r. powstał film dokumentalny Dziennik Sierakowiaka w reżyserii Michała Bukojemskiego, poświęcony życiu i twórczości Dawida.

Adam Sitarek

Źródła

B. Beatus, Lewica związkowa w getcie łódzkim, „Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego” 1956, nr 54, s. 45–50; L. Dobroszycki, Przedmowa, [w:] Dziennik Dawida Sierakowiaka, Warszawa: Iskry, 1960, s. 11–15; D. Sierakowiak, Dziennik, red. A. Sitarek, E. Wiatr, Warszawa: Żydowski Instytut Historyczny, 2016; A. Sitarek, Wstęp [w:] ibid., s. 20–22.

Referencje

Film Dziennik Sierakowiaka, reż. M. Bukojemski, 2016,
<https://www.youtube.com/watch?v=Q3Vwzd66P6E>

Tagi

deportacje literatura getta młodość

Data aktualizacji: 16-03-2026

Data dodania: 24-09-2025